

Dosarul nr. 2ra-1336/22
2-21053395-01-2ra-20092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Corlăteanu,
reprezentat de avocatul Andrian Condurari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Corlăteanu
împotriva Irinei Corlăteanu cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru
întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 08 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.15), Sergiu Corlăteanu a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Corlăteanu, solicitând modificarea
cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, prin încasarea
pensiei în mărime de 1/6 din veniturile lunare.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, s-a aflat cu pârâta în căsătorie
până la data de 19 august 2016, când a fost desfăcută căsătoria. În data de xxxxx s-
a născut fiul xxxxx.

Totodată, a menționat că, drept urmare a admiterii parțiale a cererii de chemare
în judecată depuse la data de 20 octombrie 2017, prin hotărârea din 25 aprilie 2018
a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a încasat de la el în beneficiul Irinei
Corlăteanu pensia pentru întreținerea copilului minor xxxxx, născut la data de
xxxxx, în mărime de 1500 de lei lunar, din momentul înaintării acțiunii până la
atingerea majoratului copilului, precum și taxa de stat în mărime de 540 de lei, de
care a fost scutită reclamanta. Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel
Chișinău a fost casată hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, fiind decisă
încasarea în beneficiul Irinei Corlăteanu a pensiei pentru întreținerea copilului minor
xxxxx, născut la data de xxxxx, în mărime de 1/4 din salariu și alte venituri, începând
cu 20 octombrie 2017 până la atingerea majoratului copilului minor, iar în rest
acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul a precizat că, în data de 29 iulie 2017 s-a recăsătorit. La data de
xxxxx s-a născut fiica xxxxx, iar la xxxxx, fiul xxxxx.

Având în vedere schimbarea stării familiale, reclamantul a pretins modificarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, xxxxx, invocând în context prevederile art. 75, art.110 Codul familiei.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 20 iulie 2021, Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari, a depus cerere de concretizare a pretențiilor. Prin prisma prevederilor, art. 58, art. 76 alin.(1), (2), art. 110 Codul familiei, art. 18 alin.(1) al Legii privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, art.18 alin.(1), art. 27 alin.(2) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, a solicitat modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, xxxxx, în mărime de 700 de lei lunar, motivând că, din anul 2018 a fost eliberat din funcția deținută, nefiind angajat, nu are un venit regulat.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Corlăteanu împotriva Irinei Corlăteanu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere, stabilită prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin încasarea de la Sergiu Corlăteanu în beneficiul Irinei Corlăteanu a pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, în mărime de 700 de lei.

Prin decizia din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari și s-a menținut hotărârea din 21 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, a constatat că, soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În acest sens, urmează de indicat că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

Astfel, lui Sergiu Corlăteanu și Irinei Corlăteanu, în calitate de părinți le revine obligația de creștere și întreținere a copilului minor comun, chiar și în condițiile în care căsătoria dintre părinții copilului, a fost desfăcută.

Înaintând prezenta acțiune, reclamantul apelant Sergiu Corlăteanu a solicitat micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, stabilit prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018 de la $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri la 700 de lei, reieșind din schimbarea stării familiale și materiale a reclamantului apelant, pretenții care instanța de fond le-a respins integral.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, suma care apelantul este dispus să o achite pentru întreținerea copilului minor în sumă de 700 de lei este una insuficientă pentru întreținerea copilului minor, care nu constituie nici măcar minimul de existență stabilit de Biroul National de Statistică. Or, potrivit informației de la Biroul National de Statistică, valoarea minimului de existență pentru un copil cu vârsta între 7-17 ani în I trimestru al anului 2021, a constituit 2512,60 de lei.

De asemenea, instanța de apel a relevat că, necesitățile copilului prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copilului.

Sub un alt aspect, instanța de judecată are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Așadar, instanța de apel a evidențiat că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânsii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentale consacrate în legislația națională și cea internațională.

Totodată, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele urmează să probeze schimbarea stării materiale sau a celei familiale, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Din interpretarea art.75 alin. (2) din Codul familiei, a conchis că, titularul acțiunii care pretinde modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere își poate întemeia pretențiile sale potrivit regulilor generale ale procesului civil (contradictorialitatea, egalitatea etc) susținând și fortificând poziția în instanța de judecată prin prezentarea probelor de rigoare, or, legiuitorul nu a prevăzut în cazul modificării mărimii pensiei de întreținere a altor condiții suplimentare decât cele indicate în art.75 alin. (2) din Codul familiei, însă potrivit principiului disponibilității, reclamantul apelant Sergiu Corlăteanu nu este privat de dreptul de a prezenta în instanță o asemenea probă scrisă, dacă ea există.

Aderent, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, se va reține principiul interesului superior al copilului care reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, consacrat la art.9 din această Convenție.

Totodată, potrivit art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Conform prevederilor art.5 Protocolul nr.7 la Convenție, soții se bucură de egalitate în drepturi și în responsabilități cu caracter civil, între ei și în relații cu copiii lor în ceea ce privește căsătoria, pe durata căsătoriei și cu prilejul desfacerii acesteia. Prezentul articol nu împiedică statele să ia măsuri necesare în interesele copiilor.

În contextul prevederilor legale sus indicate, reieșind din probatoriul administrat în prezenta speță, instanța de apel a punctat că, instanța de fond corect a reținut că Sergiu Corlăteanu urmează să achite pensia pentru întreținerea copilului minor xxxxx, născut la data de xxxxx, până la atingerea majoratului acestuia în condițiile în care copilul minor domiciliază cu mama, Irina Corlăteanu, iar potrivit reglementărilor legale ambii părinți sunt obligați la întreținerea copiilor lor minori.

Concomitent, a notat că, instanța de fond în temei legal a considerat că la caz nu a fost probată nici solicitarea de micșorare a cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, fiind necesară respingerea acțiunii.

Or, deși, apelantul Sergiu Corlăteanu a susținut precum că, s-a recăsătorit, mai are la întreținere încă doi copii, pretinzând schimbarea stării materiale, din probele administrate la dosar (f.d.35-37) rezultă contrariul.

Mai mult decât atât, instanța de apel a constatat că, întreținerea copilului minor xxxxx, născut la data de xxxxx, se efectuează de către Sergiu Corlăteanu neregulat, or, prin încheierea nr.066pa-3/19/2021 din 01 iunie 2021, emisă de executorul judecătoresc Liliana Parfentiev a fost stabilită o restanță la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor pentru perioada 01 noiembrie 2019-31 mai 2021 în sumă de 36417,25 de lei (f.d.34 verso).

Relevant este și faptul că instanța de judecată are obligația de a asigura copiilor protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Așadar, instanța de apel a reținut că, argumentele apelantului invocate nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste date nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile, caz, în care, instanța de apel a dedus că, apelantul a avut drept scop doar crearea unor aparențe pentru instanța de judecată, în vederea justificării micșorării cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor al acestuia.

La 23 august 2022, Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând primirea recursului spre examinare, admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, deși, în actele contestate instanțele au menționat prevederile ce vizează cuprinsul hotărârii judecătorești, totuși, au omis să se expună asupra tuturor motivelor invocate.

Cu referire la prevederile art.241 alin.(2), art. 373 alin.(5) Cod de procedură civilă, recurentul a pretins că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezuma dreptul la o hotărâre și o decizie motivată. Astfel, instanțele judecătorești naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, iar toate întrebările care sunt importante pentru rezultatul procesului necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanțele se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat o întrebare posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 par. 1 din Convenția Europeană. Este inadmisibilă limitarea instanțelor de apel și de recurs doar la reproducerea în decizie a hotărârii apelate sau recurate ori la constatarea netemeinicii apelului sau recursului, deoarece în acest caz decizia apare ca nemotivată.

Instanța de fond a ignorat toate probele anexate de către reclamant la dosar, prevederile legislației în vigoare, inclusiv și recomandările CtEDO, care prevăd că hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și să conțină răspunsuri la toate cererile și obiecțiile formulate de reclamant și pârât, ceea ce, la caz, nu s-a constatat. La rândul său, instanța de apel în susținerea deciziei a reținut că, suma care apelantul este dispus să o achite pentru întreținerea copilului minor în

sumă de 700 de lei, este una insuficientă pentru întreținerea copilului minor, care nu constituie nici măcar minimul de existență stabilit de Biroul National de Statistică. Or, conform art.27 alin.(2) din Convenție, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului. Astfel, nu poate fi impus la suportarea unor cheltuieli care depășesc posibilitățile sale financiare. Instanței i-au fost prezentate probe care demonstrează că, situația familială s-a schimbat în raport cu situația care a avut-o în anul 2018, având în vedere că, s-a recăsătorit și mai are la întreținere 2 copii minori, nu este angajat în câmpul muncii, suma de circa 2500 de lei încasată conform art. 114 Cod de executare, este excesivă în raport cu posibilitățile financiare.

Cu referire la pozele la care a făcut referire instanța, recurentul a opinat că, din aceste poze doar se desprinde, cu greu, că în ele sunt reprezentate careva persoane, nefiind clară identitatea lor, inclusiv din motivul că aceste poze nu sunt lizibile.

Recurentul a afirmat că, în cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază, despre salariul și/sau alte venituri sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sunt prezentate date cu privire la aceea că, nu este încadrat în câmpul muncii, instanțele judecătorești urmează să dispună încasarea pensia de întreținere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă. Instanțele inferioare au omis să se pronunțe și asupra acestei circumstanțe.

Instanțele inferioare au interpretat eronat legea și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 20 septembrie 2022 (f.d.98) a fost expediată în adresa intimă și a fost recepționată la 12 octombrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.100).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 19 aprilie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 23 august 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copieii deciziei integrale către participanții la proces, conform scrisorii, la data de 30 iunie 2022, inclusiv prin intermediul poștei electronice avocatului recurentului, Andrian Condurari (f.d.86). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Corlăteanu, reprezentat de avocatul Andrian Condurari, împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat